FIDESCO

International Organisation for Economic and Social Development through Cooperation
www.fidesco.org

Marco van Zwetselaar, Marieke Dekker en hun 6 kinderen vieren hun lustrum! Ze werken sinds juli 2012 als bioinformaticus en neuroloog in het KCMC ziekenhuis in Moshi, Tanzania. Financiële steun aan het "Tanzania-Project" van FIDESCO heeft dit tot op heden mogelijk gemaakt. Dankzij jouw gift hebben we dit jubileum bereikt!

Marco van Zwetselaar, Marieke Dekker and their 6 kids celebrate their 5-year anniversary! They have worked in Tanzania since 2012, as a bioinformatician and a neurologist. Financial support to FIDESCO's "Tanzania Project" has been indispensable for making this possible. It is thanks to your donations that we have achieved this anniversary!

oktober 2017

Beste allemaal,

Op 4 juli was het precies 5 jaar geleden dat we aankwamen op Kilimanjaro Airport. Na 27 uur reizen op 3 vluchten, met 6 kleine kinderen en 23 koffers. De tijd gaat snel, en er is veel gebeurd. Inmiddels zijn de kinderen al zo groot en zelfstandig!

Juli 2012 - aankomst op Kilimanjaro International Airport

Vanmiddag was ik veel langer in het ziekenhuis aan het werk dan ik had gepland (ik moest mijn neurofysiologie-apparaten terug verhuizen en de afdeling was een waar tranendal …) maar ik werd tegemoet gefietst door Willem en Doris. Die vonden dat ik lang genoeg had gewerkt en kwamen me halen!

Vijf jaar later - paspoorten verlengen in Dar es Salaam

Jubilea nodigen uit (naast het feit dat we nog altijd graag vooruitdenken en -blikken) om terug te kijken. Twee grappige voorbeelden van vorige week illustreren dat er een tijd is van zaaien en van oogsten, om het maar even in de terminologie van veel Afrikanen te houden. Ik kwam recent terug van een congres van de European Academy of Neurology, waarvoor ik een aantal maanden geleden een abstract had ingestuurd in de hoop een reisbeurs te kunnen krijgen. Een Afrikaans ziekenhuis kan geen nascholingskosten vergoeden. Verplichte nascholing, zoals dat in Nederland strikt gereguleerd is, bestaat hier niet. Zonder zo'n beurs kon ik niet gaan, dus ik had ons mooiste onderzoek aangeboden voor presentatie. Vervolgens werd ik echter uitgenodigd om te spreken als een van drie 'vrouwelijke rolmodellen' in de Europese neurologie. Dat was een verrassing! Natuurlijk leidde het tot wat geplaag door de mannelijke collega's hier in Moshi, maar ik heb mijn trots maar ingeslikt en er een goed congres van gemaakt. Er waren veel gelegenheden om de Afrikaanse neurologie voor het voetlicht te brengen. Weer wat zaadjes geplant dus.

Uitzicht van Kili View Lodge, hoog boven Moshi

Bijvoorbeeld ons voorstel om een beurs te creëren voor Europese neurologen in opleiding om een stage te kunnen volgen in een Afrikaans ziekenhuis zoals het onze. De reden is dat tropische neurologie een leerzaam vakgebied is voor Europese artsen, maar nog onbekend. Het voorstel was nog nauwelijks rondgemaild naar het bestuur, of ik kreeg een e-mail van een belangstellende AIOS. Ze wilde erg graag alles over 'neurologie in Afrika' leren. Maar waar kwam ze vandaan? Ik moest twee keer lezen. Alexandrië, Egypte. Afrika! Zo zie je weer dat niets 'zwart-wit' is en ik zelf ook generaliseer. Noordelijk Egypte is namelijk verder ontwikkeld dan de rest van het Afrikaanse continent.

Verder oogstte ik nog wat leuks, iets dat sommigen wel tot de verbeelding spreekt (inclusief mijzelf en alle anderen in ons gezin). Ik had namelijk een aantal jaar geleden een bijzondere donatie doorgegeven gekregen: 7 kilo LEGO®. We kenden een Deense ingenieur, David, die samen met Marco (die als twee alleskunners elkaar natuurlijk snel gevonden hadden) in KCMC medische apparatuur herstelde. Hij riep Marco te hulp toen er op de IC een beademingsapparaat met kuren stond dat volledig in het … Nederlands geprogrammeerd was -- de goede bedoelingen van een donor, en hoe dat onhandig of zelfs gevaarlijk kan uitpakken. Toen David naar Tanzania vertrok, had hij de leverancier van het Deense speelgoed tot een donatie overgehaald die hij kon achterlaten in Tanzania. Pas toen hij al bijna terug moest dacht hij weer aan de grote zak speelgoed.

Samen met de kinderartsen hebben we grote hoeveelheden uitgedeeld op de afdeling, aan de kinderergotherapie en in een klein revalidatiecentrum op de steppe onder Moshi. We hebben gefascineerd zitten kijken hoe kinderen het zakje of doosje voorzichtig uitpakten, de steentjes op bed of op tafel uitschudden, en ernaar staarden. Waarna er steeds enthousiaster gepast en gemeten werd. Als er echter een bouwtekeningetje bij zat, hadden ze daar moeite mee. De ondergefinancierde schoolsystemen in Afrika hebben grote klassen, weinig leerkrachten, en bijna geen materialen. En vergeet de factor slaag niet. Kinderen moeten vaak hun eigen twijg of stok meenemen van thuis, zodat ze daarmee geslagen kunnen worden - bijvoorbeeld bij slechte cijfers. Als de stok niet zwaar en hard genoeg is moeten ze een andere halen. Een ongestoorde ontwikkeling vindt toch plaats bij de gratie van vrijheid: vrijheid om fouten te maken, artistieke vrijheid. Voor dat laatste moeten er ook de middelen zijn: de scholen hier hebben weinig of geen materialen waarmee gewoon gerommeld, geknutseld en geëxperimenteerd kan worden. Met zo'n doosje LEGO® zie je dat allemaal in het klein terug.

Doris' en haar klasgenootjes

Maji Moto - warm-water-oase 20km van Moshi

Maar als ze dan eenmaal de kans krijgen is het dikke pret! Ik had destijds een 12-jarige Maasai jongen op de afdeling liggen met de ziekte van Potts. Dat is tuberculose in de wervelkolom waardoor de wervels zo week worden dat ze het ruggenmerg afknellen. Hij lag dus in bed te wachten op het aanslaan van de medicijnen en kon nergens heen. Zijn familie was weer vertrokken met achterlating van een neef die hem eten bracht en op de po zette. Met zijn LEGO® maakte hij elke dag nieuwe creaties, en zorgde ervoor dat het tijdens de zaalvisite duidelijk zichtbaar op zijn nachtkastje stond. Tróts dat hij was, en alle artsen prezen zijn vindingrijkheid. Het gaf hem lol en een manier om de tijd mee door te komen; gelukkig is hij nog vrij goed hersteld. Hierover hebben David en ik een stukje geschreven in het licht van het belang van spel en fantasie in de ontwikkeling van kinderen.

Allemaal al jaren geleden en ik was het alweer vergeten. Deze week werd ik echter gebeld door een Keniaanse vertegenwoordiger van het Deense speelgoed. Zijn team zet een 'Toy Library' op in Kibera, de grootste sloppenwijk van Nairobi. Daarna willen ze het graag uitbreiden over de grens naar Tanzania. Op zoek naar informatie over de educatieve waarde van het speelgoed kwam hij ons verhaal tegen. Zijn vraag was of ik hiervoor bij de opening van de Toy Library in Nairobi een kinderneurologische achtergrond kon geven, maar ook of ik een goede toepassing van zo'n Library kon bedenken in Tanzania. Nou, dat kan ik! Onze eigen kinderneurologiepoli met grote aantallen kinderen met cerebral palsy heeft altijd een team van ergotherapeuten dat meekijkt. Die zouden met dit materiaal prachtige sessies kunnen houden. Ik heb dus ja gezegd en iets moois geoogst voor ons ziekenhuis, nadat ik het LEGO-zaadje van jaren geleden eigenlijk alweer vergeten was.

Ida kijkt uit over Lake Eyasi

Ida (15)

Ida met Vicky

Hoi Nederland! Dit wordt een korte brief, maar ja, niet alles hoeft lang te zijn! Vooral niet je lengte, want ik ben nog steeds even klein als vroeger, haha. Ik heb nu al een maand vakantie, en bijna niks gedaan. Voor mijn M5 personal project ga ik hoodies (dat zijn capuchontruien) voor onze school maken en daar ben ik ook al een beetje aan begonnen.
Vandaag ben ik met de andere 'thuisblijvers' Rohan, Sareen, Lahmiya in Moshi naar de "stad" gegaan en hebben daar gelunched enzo. Toen zijn we op het hoogste gebouw in Moshi geklommen en hebben de zon zien ondergaan

bij de Kilimanjaro: echt goeie vibes! Morgen gaan we naar de hot springs om te zwemmen in een ondergrondse bron, met twee goede vrienden van ons. Hopelijk blijft het voor altijd zomervakantie, maar ja, school begint jammer genoeg weer in augustus. Best balen eigenlijk. Gelukkig zal ik dan wel weer bij mijn vrienden en klasgenootjes zijn want nu is het maar saai. Nou, groeten vanuit Tanzania!

Kus, Ida
PS: op social media ben ik ook bereikbaar: email ida@zwets.com, *SnapChat & Instagram idazwets.*

Willem (13)

Hallo iedereen in Nederland! Hoe gaat het daar? Hier gaat alles goed. Wij wonen wij nu al 5 jaar hier in Moshi, en we hadden net allemaal 2 maanden vakantie ... Ik zit inmiddels in Middle Years 2 (tweede van de middelbare) en alles gaat heel goed.

Ik ben met mijn vogelvriend Donyo naar het Tsavo Nationaal Park gegaan in Kenia. Wij gingen naar deze plek omdat er een project is met olifanten die van de akkers van de bewoners in de omgeving worden afgeschermd door bijenkorven en chili plantjes. Van beide houden olifanten helemaal niet, en zo worden de akkers gered van de verwoesting door de grote olifantenpoten en -slurven. Ik vind Tsavo een hele mooie plek en

Willem en Donyo op een vogel-expeditie - en Kili!

we hebben waarschijnlijk al de wilde dieren gezien die er zijn, ook oryx en aardvark.

In Moshi heeft onze Duitse herdershond een vrouwtje bij de buren gevonden tijdens zijn weglooptochten, en hij heeft nu een heel klein schattig pupje. Wij mogen 'm niet houden van mijn moeder :(.
Wat nog wel schokkend is, is dat er gisterennacht iemand onze tuin in is gekomen en de wielen van Ida's fiets gestolen heeft. En dat terwijl wij drie waakhonden en een askari hebben (askari betekent bewaker of eigenlijk soldaat in Kiswahili)! Nou dat was het voor nu, dag iedereen in het verre Nederland

Doris (12)

Steven en Doris

Hallo iedereen! Ik kan niet geloven dat het al 5 jaar is geweest sinds we hier aan zijn gekomen. Vijf jaar in plaats van 2! Hoe gaat het met jullie? Hier gaat alles goed behalve dat er gisteren-nacht iemand de wielen van een van de fietsen

heeft gestolen! Er ging een spoor van platgetrapt gras door de tuin van de buren en door naar de volgende tuin! Erg he?! Wij waren vorige week naar Maji Moto gegaan. Maji Moto is een warmwaterbron met water uit de vulkanen die in de woestijn weer naar boven komen. Maji Moto betekent in Kiswahili "warm/heet water". Er is een schommel waar je aan kan hangen en dan het water in kan springen. Er is ook een boom om uit te springen. Het is daar heel leuk.

Mijn vriendin Merel, en mijn andere vriendin Nina komen aan het einde van de vakantie op dezelfde dag terug! Vandaag ga ik de hash uitzetten met mama's collega's! De hash is een wandeling die mensen met bloem uitzetten en dan moet een grote groep het spoor van bloem volgen voor 6-8 kilometer en dan krijg je aan het einde snacks en drinken. De hash is elke tweede zondag. Ik ga dus vandaag het spoor uitzetten.

Hugo (10)

Hugo onderzoekt cellen onder de microscoop

Hoi iedereen! Hier gaat het goed. Hoe gaat het daar in Nederland? Ik kan niet wachten tot mijn beste vriend terugkomt in 23 dagen. Hier is iets niet goed gegaan. Iemand heeft de wielen van Ida's fiets gestolen dus dat betekent dat we misschien nog een askari (bewaker) nodig hebben. Snuf, onze hond, heeft een puppy met de hond van de buren gekregen en hij heet Foxy. Hij is zo schattig maar mama zegt nee. De rest van de familie zegt ja.

Steven (7)

Mijn beste vriend Kairi is weggegaan voor 50 dagen en mijn familie en ik hebben gezwommen in Maji Moto en het was heel warm. Ik vind het heel fijn om de hele dag mijn pyjama aan te houden. De vakantie is acht weken, en dat is twee maanden. Mijn moeder heeft me verteld over LEGO Africa, ik vind dat heel leuk want LEGO is ook mijn lievelingsspeelgoed.

Ik was deze week met Hugo naar onze vrienden Khari en Aiden geweest, die wonen heel hoog op de berg. We hebben daar een watergevecht gehouden. We zijn in Simons boerderij geweest en hebben elkaar met rotte aardbeien bekogeld! Vicky en ik hebben net een tafel-puzzel gemaakt van de tafels 1 tot en met 9. Mama heeft hem net nagekeken en hij klopt helemaal, dus we hebben een tien!

Hugo's klas tijdens de science fair

Vicky (6)

Mijn beste vriendinnetje Maxine is weggegaan naar Amerika. Ik heb een video gemaakt met mij en mijn opgeruimde kamer en die naar haar gestuurd. Ik kreeg er toen een terug van haar nieuwe huis, waar de hond uit Moshi nu ook woont.
In het weekend heb ik bij Annie Matilda gelogeerd en Truffle, haar hondje uitgelaten. Annie Matilda's broertje is 1 en sleept Truffle rond aan zijn achterpoot! Ik heb ook bij Maria gelogeerd. We zijn naar Maji ya Moto geweest. Daar zaten vissen in het water, die je bijten. Ze eten velletjes van je tenen en je benen en je billen. Ik ben niet uit de boom gesprongen maar gewoon vanaf de kant. Ik mocht bij Maria's moeder op haar rug zwemmen alsof ik een babyzwaantje was.

Ik vind het leuk om te lezen maar het leukste vind ik stripboekjes. Ida leert me netjes te schrijven maar omdat ik dat zo moeilijk vind laat ze me stiekem hele rare dingen schrijven! Dat vonden de anderen heel grappig maar ik kon het nog niet zo goed lezen. Ik heb 4 tanden eruit en er zitten nog 4 tanden los. Bye bye Nederland!

Marco

Onlangs keken we met het hele gezin de film "Angels' Share". We hebben weliswaar geen tv, maar wel een soort "mediacentre" dat ik gebouwd heb rond een Raspberry Pi, een mini-computertje van 25 dollar. Zelfs Vicky, die nog maar net een beetje kan lezen, weet er al feilloos haar favoriete films (Mamma Mia!) en muziek op te vinden. ("Nee! Niet weer Abba!").

De film "Angels' Share" gaat over vier criminele twintigers die via hun reclasseringsbegeleider terecht komen op de veiling van de duurste Schotse whisky ooit. In het begin was de film voor alle Zwetsjes nogal moeilijk te verstaan door het vette Schotse accent van de acteurs, maar na een tijdje wen je daar aan - alsof je hersenen tijd nodig hebben om het vertaal-filter van Schots naar Engels "in te regelen". Toen de film al bijna afgelopen was kwam Vicky ineens met de vraag: *"Deze film is toch in het Nederlands?"* We konden ons lachen maar net inhouden, maar het gaf natuurlijk een leuk inkijkje in Vicky's taalbesef!

Familieselfie bij de eettafel

In huis is de voertaal Nederlands, al schakelen de kinderen, zeker wanneer ze praten over dingen op school, wel regelmatig over naar Engels. Ze krijgen geen Nederlandse les, maar kunnen het allemaal prima lezen. Leve de Donald Duck! Hugo was de eerste die, de kleuterschool niet meetellend, nooit Nederlandstalig onderwijs heeft gehad. Hij begon hier aan de lagere school en leerde dus lezen en schrijven in het Engels. Hij en Steven spreken desondanks bijna foutloos Nederlands. Vergissingen met voorzetsels ("ik zoek *voor* mijn tas") en onregelmatige werkwoorden ("hij wilt") zijn begrijpelijk.

Maar met Vicky is het een heel ander verhaal. Haar Nederlands is een vaak hilarisch mengsel van Nederlandse en Engelse woorden, aaneengeregen volgens vooral Engelse grammaticaregels. À la: *"Ik denk als een dog loopt away van home, hij kan altijd de way back vinden."* Het grappige is dat Vicky wel degelijk weet dat er verschillende talen zijn - ze leert bovendien ook Swahili - en wanneer ze welke taal moet gebruiken. Maar haar opmerking bij de Schotse film suggereert toch dat het allemaal niet zo scherp gescheiden is. Nederlands is voor Vicky gewoon een soort slecht verstaanbaar Engels.

Zoals te verwachten voor een IT-er in een land waar programmeurs nauwelijks voorhanden zijn, kom ik om in het werk. De hoofdmoot bestaat uit de bioinformatica in de Genomics Unit van KCRI. Met drie Tanzaniaanse PhD studenten doe ik onderzoek naar antibioticaresistentie in bacteriën. Vandaag speurden mijn computers in het *gyrA* gen van onze verzameling *Pseudomonas*-genomen naar puntmutaties die de bacterie resistent kunnen maken tegen behandeling met ciprofloxacine.

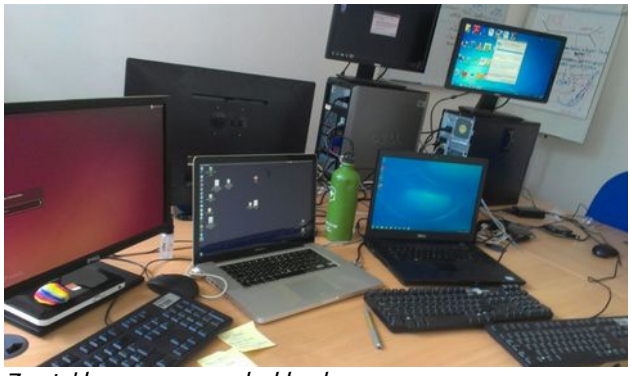

Zwets' bureau op een drukke dag

Een heel ander project is het bouwen van een systeem om moeders in ruraal Tanzania met SMS eraan te herinneren om met hun baby naar de vaccinatiekliniek te reizen. Het systeem moet behalve SMS ook mobiele betalingen kunnen doen, voor een onderzoek naar de effectiviteit van onkostenvergoedingen op de vaccinatiegraad.

En net deze week werd ik gevraagd door de ziekenhuisdirecteur om mee te gaan werken in het (eindelijk gestarte) project om te komen tot een elektronisch patiëntendossier in KCMC. We zijn nog lang niet klaar!

Een van de dagelijkse grote en kleinere rampen waarmee je leert rekening houden: stroomuitval, dit keer door een door termieten volledig uitgeholde elektriciteitsmast.

Waarom sturen wij jullie deze nieuwsbrief?
Natuurlijk om jullie op de hoogte te houden van onze activiteiten!
Met ruim vier jaar ervaring hebben we het bewijs dat we dit zonder jullie financiële steun NOOIT hadden kunnen waarmaken.
Eigenlijk doen we dit dus met z'n allen!

Dankzij jullie giften aan FIDESCO kunnen wij dit blijven doen.
Een donatie o.v.v. "Tanzania" komt ons project regelrecht ten goede.
Er blijft niets aan de strijkstok hangen, behalve de kosten voor de postzegel op deze nieuwsbrief!

FIDESCO is een internationale katholieke NGO (niet-gouvernementele organisatie) die zich al meer dan 30 jaar succesvol richt op kleinschalige uitzendingen.
FIDESCO zendt vrijwilligers uit om hun professionele kwaliteiten in te zetten voor mensen die het echt nodig hebben. De uitzendingen duren twee jaar. Je krijgt tevoren een training en wordt tijdens de uitzending begeleid vanuit Europa.
Voor informatie bel 0852-731732 of stuur een e-mail naar info@fidesco.nl

FIDESCO is een ANBI. Donaties zijn fiscaal aftrekbaar.

We vragen jou vriendelijk om een bijdrage om ons project gaande te houden. Dat kan op deze drie manieren:

1. Een storting op rekening NL53 ABNA 0566 0142 97 van Stichting FIDESCO Nederland in Venlo o.v.v. "Tanzania"
2. Betaling via iDeal® op *www.fidesco.nl*
3. Machtiging via de bijgesloten antwoordcoupon

Als tegenprestatie houden wij een blog bij op www.zwets.com, en landt deze nieuwsbrief periodiek in jouw brievenbus. De nieuwsbrieven die we sinds onze aankomst hebben geschreven, zijn ook op onze site te vinden.

Marco van Zwetselaar en Marieke Dekker,
Marek, Ida, Willem, Doris, Hugo, Steven, Vicky
Adres: c/o Dr Marieke,
KCMC | PO Box 3010 | Moshi, Kilimanjaro | Tanzania
zwets@zwets.com | marieke@zwets.com
Tel. +255-782-334124 (Marco) | +255-784-669314 (Marieke)

FIDESCO